

Казус 11

- **Описание:** Айсте, 8-годишно момиче, има нежелание и неспособност да изследва нови неща и трудно поддържа равновесие. Липсва ѝ самочувствие и умения за поведение в нови ситуации. Затруднява се в комуникацията и вземането на решения. Не може да схване голямата картина в уроците, трудно разбира пространствените връзки и отношения. Има пристъпи на гняв, липса на емпатия, промени в настроението, безпокойство, депресия, страхови или тревожни реакции към промените.

Момичето често се чувства объркано и обезпокоено и това състояние може да се прояви в поведението като разстройство с дефицит на вниманието и хиперактивност. Тя може да задава въпроси, които не са свързани с контекста на учене или комуникация, тъй като има затруднения с разбирането на този контекст. Често прави вербални коментари за своите невербални дейности, сякаш си помага да ги извърши. Тя може да говори свободно, но в речта ѝ липсва акцент, усет за голямата картина, тя обръща твърде много внимание на детайлите и не усеща невербалните реакции на другите към речта си. Има много фактически познания, но среща трудности при прилагането им в нови ситуации, при обобщаването, при решаването на проблеми.

Ключови думи: визуално-пространствени способности, генерализиране, социални и обучителни трудности, визуално-пространствени способности, тромавост, невербална комуникация, символи, жестове

План за действие за казус 11

Дейност 1: Предизвикателство с препятствия

Необходими материали: различни предмети, които могат да се използват като препятствия (напр. конуси, обръч, възглавници, столове), таймер и пространство за създаване на писта с препятствия.

Инструкции:

1. Обяснете ѝ, че ще участва в състезание с препятствия. Покажете ѝ различните предмети, които ще бъдат използвани като препятствия, и обяснете как ще трябва да се придвижва през тях.
2. Създайте писта с препятствия, като поставите обектите в последователност в определено място.
3. Обяснете правилата на предизвикателството. Тя ще трябва да завърши пистата с препятствия възможно най-бързо, без да докосва нито един от предметите или да излиза извън определената зона.
4. Накарайте я да се упражнява да минава през пистата с препятствия без таймер. Насърчете я да не бърза, да се съсредоточи върху баланса си и да помисли как ще премине през препятствията.
5. Когато се почувства уверена, стартирайте таймера и я накарайте да завърши пистата с препятствия. Насърчавайте я да се опитва да победи предишното си време с всеки опит.
6. След всеки опит обсъждайте с момичето какво е направило добре и какво може да подобри. Насърчете я да мисли за различни стратегии, които може да използва, за да се придвижва през препятствията по-бързо и ефикасно.
7. Когато детето се почувства по-комфортно с пистата с препятствия, насърчете го да покани приятел или член на семейството да участва в предизвикателството с нея.

Тази дейност може да помогне на момичето да развие своя баланс, самоувереност и способности за решаване на проблеми, като го предизвика да се ориентира в непозната среда. Освен това ѝ дава възможност да практикува комуникативни умения, като обсъжда представянето си с възрастен или връстник.

Насърчаването ѝ да покани някого да участва в предизвикателството също може да ѝ помогне да развие емпатия и така тя да подобри социалните си умения.

Дейност 2

За Айсте, която се бори със самочувствие, поведенчески умения, комуникация, вземане на решения и пространствено разбиране, дейност, която може да бъде полезна, са сценарии за ролеви игри, които симулират ситуации от реалния живот.

Този тип дейност може да осигури безопасна и структурирана среда за нея, за да практикува и развива социални и емоционални умения.

Ето пример за ролева игра, която може да се използва с Айсте:

1. Изберете социална ситуация, която Айсте може да сметне за предизвикателство, като например среща с нови хора, поръчка на храна в ресторант или молба за помощ от учител.
2. Обяснете й ситуацията и й дайте някои насоки как да се държи правилно в тази ситуация.
3. Разиграйте сценария с Айсте, като играете ролята на другия човек(а) в ситуацията. Предоставете положителна обратна връзка и насоки, ако е необходимо.
4. След ролевата игра, разпитайте с Айсте и обсъдете какво е минало добре и какво може да се подобри. Насърчете я да обмисли своите чувства и действия в ситуацията.
5. Повторете дейността с различни сценарии и постепенно усложнявайте ситуациите, докато тя става по-уверена и удобна.

Този тип дейност може да помогне на момичето да развие социални и емоционални умения, като общуване, вземане на решения, самочувствие и емпатия. Може също така да й помогне да разбере перспективите и чувствата на другите в различни социални ситуации, което може да подобри нейните социални взаимоотношения и взаимодействия.